

Krajowa Administracja
Skarbowa

INSTRUKCJA w zakresie procedury tranzytu realizowanej w transporcie kolejowym

wersja 14.1

marzec 2018

Treść

- I. Koncepcja międzynarodowych przewozów towarów kolejami – str. 3**
- II. Uproszczenie w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym – str. 4**
- III. Sytuacje szczególne - str. 10**
- IV. Stosowanie Nowego Skomputeryzowanego Systemu Tranzytowego NCTS2 - str. 11**
- V. Kontrola prawidłowości przebiegu uproszczenia - str. 12**
- VI. Praktyczne przykłady stosowania uproszczenia – str. 14**

I. Koncepcja międzynarodowych przewozów towarów kolejami:

1. Koncepcja międzynarodowych przewozów towarów kolejami:

Koncepcja międzynarodowych przewozów towarów kolejami polega na wykonywaniu usługi przewozu przez kilku przewoźników kolejowych, z których każdy realizuje przewóz na krajowym odcinku drogi przewozu po czym przekazuje przesyłkę następnemu przewoźnikowi, gdy następuje przekroczenie przynajmniej jednej granicy państwowej (nie w rozumieniu granicy celnej), pod warunkiem wspólnego rozliczania kosztów przewozu oraz przyjęcia odpowiedzialności za powstanie ewentualnych nieprawidłowości (w tym za powstanie długu).

2. List przewozowy CIM:

Podstawą prawną stosowania listu przewozowego CIM jest Konwencja z dnia 09.05.1980r. o międzynarodowym przewozie kolejami (COTIF), w brzmieniu przyjętym protokołem zmian z dnia 03.06.1999 r. (zwana dalej Konwencją COTIF'99).

Informacje nt. aktualnej listy krajów, w których stosowany jest list przewozowy CIM jako dokument transportowy oraz tekst Konwencji COTIF'99 i wzory listów przewozowych CIM dostępne są na stronie internetowej Międzynarodowego Komitetu ds. Transportu Kolejowego (CIT).

Odrębne wzory zostały przewidziane dla listu przewozowego CIM stosowanego w transporcie kombinowanym. Dla przewozu próżnych wagonów traktowanych jako środki transportu stosowany jest list wagonowy CUV - w takim przypadku w polu 30 listu przewozowego CIM zaznaczone jest pole "list wagonowy CUV".

3. List przewozowy SMGS:

Podstawą prawną stosowania listu przewozowego SMGS jest Umowa z dnia 01.11.1951r. o międzynarodowej kolejowej komunikacji towarowej SMGS (Dziennik Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych – załącznik Nr 15 z 1974 r., poz. 81 z późniejszymi zmianami).

Informacje nt. aktualnej listy krajów, w których stosowany jest list przewozowy SMGS jako dokument transportowy oraz tekst Umowy i wzory listów przewozowych SMGS dostępne są na stronie internetowej Organizacji Współpracy Kolei (OSŻD).

4. Wspólny list przewozowy CIM/SMGS:

Wspólny list przewozowy CIM/SMGS jest wdrożony wspólnie przez CIT i OSŻD jako instrument ułatwiający przewóz towarów przez granice dwóch różnych reżimów kolejowych CIM i SMGS.

Stosowanie wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS jest opcjonalne, tj. zależne od woli przewoźników kolejowych oraz ich klientów. Po stronie Unii Europejskiej ww. list traktowany jest jak zwykły list przewozowy CIM, a po stronie państw trzecich jak zwykły list przewozowy SMGS.

Wzór wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS różni się od wzorów listów przewozowych CIM i SMGS układem i numeracją pól.

II. Uproszczenie w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym:

UWAGA:

Poniższe zasady dot. wyłącznie listu przewozowego CIM oraz odpowiednio wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS. Co do zasady list przewozowy SMGS nie może być stosowany w Unii Europejskiej jako zgłoszenie tranzytowe.

Uproszczenie w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym nie może być stosowane na wspólnym liście przewozowym CIM/SMGS w przypadku, gdy po stronie Unii Europejskiej występuje tylko jeden przewoźnik kolejowy – taki list traktowany jest w sprawach celnych jak typowy list przewozowy SMGS.

1. Podstawy prawne uproszczenia:

Korzystanie z procedury tranzytu w formie papierowej (na liście przewozowym CIM) dla towarów przewożonych koleją oparte jest na art. 24 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2016/341 z dnia 17 grudnia 2015r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów Unijnego Kodeksu Celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 (Dz. U. UE L 69 z dnia 15 marca 2016r., str. 1), zwane dalej przejściowym rozporządzeniem delegowanym (PRD). Odpowiednie podstawy prawne dla tego uproszczenia znajdują się również w Konwencji z dnia 20 maja 1987r. o wspólnej procedurze tranzytowej (Dz. U. WE L 226 z 13.08.1987r., str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 2, str. 291 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej Konwencją o wpt, jednakże przepisy tej Konwencji stosowane są tylko w państwach – stronach tej Konwencji.

UWAGA:

Stosowanie wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS w ramach uproszczenia (a więc tylko, gdy po stronie Unii Europejskiej lub w państwach – stronach Konwencji o wpt występuje przynajmniej jeden przewoźnik kolejowy uprawniony do stosowania kolejowych listów przewozowych jako zgłoszeń tranzytowych) oparte jest na tej samej podstawie prawnej, co dla listu przewozowego CIM.

*Zgodnie z art. 24 ust. 1 PRD uproszczenie może być stosowane **najpóźniej do daty aktualizacji systemu NCTS**. Potem list przewozowy CIM nie będzie już traktowany jako zgłoszenie tranzytowe w formie papierowej dla towarów przewożonych koleją.*

2. Pozwolenie organu celnego:

Stosowanie uproszczenia wymaga uzyskania pozwolenia organu celnego na korzystanie z procedury tranzytu w formie papierowej (na liście przewozowym CIM) dla towarów przewożonych koleją:

Zgodnie z art. 25 ust. 1 PRD pozwolenie przyznaje się wnioskodawcom spełniającym następujące warunki:

- a. wnioskodawca jest przedsiębiorstwem kolejowym,
- b. wnioskodawca posiada siedzibę na obszarze celnym Unii Europejskiej,
- c. wnioskodawca regularnie korzysta z procedury tranzytu unijnego lub właściwe organy celne wiedzą, że jest on w stanie wypełnić zobowiązania wynikające z procedury, oraz
- d. wnioskodawca nie popełnił poważnego lub ponownego naruszenia przepisów prawa celnego lub podatkowego.

W Polsce wniosek o wydanie pozwolenia składany jest do Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego właściwego według miejsca, w którym zlokalizowane jest biuro rachunkowe wnioskodawcy dla potrzeb rozliczania listów przewozowych CIM. Wnioskodawca powinien podać we wniosku kod UIC (kod przewoźnika kolejowego).

UWAGA:

Pozwolenia wydane przed dniem 01.05.2016 r. zawierają zapis, że posiadacz pozwolenia zwolniony jest ze składania zabezpieczenia na przewozy w procedurze tranzytu realizowane w ramach pozwolenia. Pozwolenia wydane po dniu 01.05.2016 r. stanowią, że posiadacz pozwolenia zobowiązany jest do złożenia zabezpieczenia na przewozy w procedurze tranzytu realizowane w ramach pozwolenia.

Ministerstwo Finansów na stronie internetowej prowadzi wykaz przewoźników kolejowych uprawnionych do stosowania kolejowych listów przewozowych jako zgłoszeń tranzytowych. Posiadacz pozwolenia może korzystać z uproszczenia dopiero po opublikowaniu jego danych w tym wykazie.

4. Warunki otwarcia operacji w uproszczeniu:

Przedsiębiorstwo kolejowe, które chce zastosować uproszczenie musi o to wyraźnie zawnieść poprzez wypełnienie pola 58b listu przewozowego CIM/pola 66b wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS zaznaczając okienko „tak” i wpisując kod przewoźnika kolejowego jako osoby uprawnionej do korzystania z procedury tranzytu.

Istnieją dwie kategorie przedsiębiorstw kolejowych uczestniczących w przewozie towarów:

- a. "przewoźnik", który oznacza:

- przewoźnika umownego, który zawarł umowę przewozu z nadawcą przesyłki, lub
 - kolejnego przewoźnika, który odpowiada przed nadawcą przesyłki na podstawie tej umowy przewozu;
- b. „przewoźnik podwykonawca”, oznacza przedsiębiorstwo kolejowe, które nie zawarło umowy przewozu z nadawcą przesyłki, ale któremu przewoźnik umowny lub kolejny przewoźnik powierzył, częściowo lub w całości, wykonanie przewozu kolejną.

W polu 58 listu przewozowego CIM lub w polu 66 wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS podane jest „przewoźnik umowny”. Natomiast w polu 57 listu przewozowego CIM/w polu 65 wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS jako „inni przewoźnicy” podani są kolejni przewoźnicy i przewoźnicy podwykonawcy.

Jeżeli przewoźnik umowny ma swoją siedzibę w państwie innym niż strona Konwencji o wpt nie ma on samodzielnego prawa do stosowania uproszczenia. W takim przypadku pierwsze przedsiębiorstwo kolejowe w Unii Europejskiej lub w państwie - stronie Konwencji o wpt, które przejmuje towary do przewozu, staje się osobą uprawnioną do korzystania z procedury tranzytu. Przewoźnik umowny, jako przedstawiciel pierwszego przedsiębiorstwa kolejowego w Unii Europejskiej lub w państwie - stronie Konwencji o wpt, musi złożyć wnioski o udzielenie wniósł o zastosowanie procedury uproszczonej poprzez wpisanie w polu 58a listu przewozowego CIM/w polu 66a wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS swojego kodu przewoźnika kolejowego (kod UIC), a w polu 58b listu przewozowego CIM/w polu 66b wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS - kod przewoźnika kolejowego jako osoby uprawnionej do korzystania z procedury tranzytu. W tej sytuacji przewoźnik umowny i osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu nie są tą samą osobą.

6-cyfrowy kod NHM towarów (wg taryfy kolejowej) może zostać wpisany w polu 24 listu przewozowego CIM/w polu 23 wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS, ale kod ten nie we wszystkich przypadkach odpowiada kodowi taryfy celnej. Niemniej jednak kod taryfy celnej należy wpisać w polu 21 listu przewozowego CIM/w polu 20 wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS, jeśli wymagają tego przepisy celne.

W przypadku towarów o statusie nieunijnym i unijnym przewożonych łącznie na podstawie jednego listu przewozowego CIM odpowiednie symbole (T1 lub T2) nanoszone są na listach towarowych odnoszących się do poszczególnych towarów. W polu „Opis towarów” listu przewozowego CIM wpisane są, zależnie od przypadku, następujące dane:

- „Listy towarowe T1 Nr (bieżące numery list towarowych)”
- „Listy towarowe T2 Nr(bieżące numery list towarowych)”.

UWAGA:

Przewoźnik kolejowy, który wnioskuje o stosowanie uproszczenia, staje się osobą uprawnioną do korzystania z procedury tranzytu na całej trasie przewozu towaru, aż do stacji kolejowej przeznaczenia w innym kraju (np. dla operacji tranzytowej na liście przewozowym CIM otwartym w Polsce przewoźnik kolejowy będzie osobą uprawnioną do korzystania z procedury tranzytu aż do końca przewozu, np. do stacji kolejowej w Lizbonie w Portugalii).

Nie przyjmuje się zgłoszenia tranzytowego na liście przewozowym CIM, jeżeli:

- a. nie wszyscy przewoźnicy kolejowi (na całej trasie przewozu) wskazani w liście przewozowym CIM znajdują się w aktualnym wykazie przewoźników opublikowanym na stronie internetowej Ministerstwa Finansów, lub*
- b. po stronie Unii Europejskiej lub państwa - strony Konwencji o wpt przewozu dokonuje tylko jeden przewoźnik kolejowy, lub*
- c. przewoźnik kolejowy przewozi towary poza terytorium jednego kraju, za wyjątkiem przewozów dokonywanych z/do stacji kolejowej położonej na terytorium kraju sąsiedniego, zgodnie z uzgodnieniami między przewoźnikami.*

W przypadku przewozu przez więcej niż jednego przewoźnika kolejowego na obszarze jednego kraju uproszczenie jest możliwe do stosowania tylko w przypadku, gdy taka sytuacja (tj. co najmniej 2 przewoźników) występuje w innym kraju, niż kraj rozpoczęcia operacji tranzytowej.

Dla towarów, do których ma zastosowanie procedura zewnętrznego tranzytu unijnego (T1), przewożonych z jednego do drugiego miejsca na obszarze celnym Unii Europejskiej przez terytorium państwa nie będącego państwem - stroną Konwencji o wpt stosuje się procedurę zewnętrznego tranzytu unijnego (T1) pod warunkiem, że przejazd przez to państwo trzecie odbywa się z zastosowaniem jednolitego dokumentu przewozowego sporządzonego w państwie członkowskim. W takim przypadku działanie unijnej procedury tranzytowej zostaje zawieszona na obszarze państwa trzeciego, np. przewóz na podstawie listu przewozu CIM towarów nieunijnych z Polski przez Słowację, a dalej przez Ukrainę (kraj trzeci) do Rumunii.

5. Szczegółowy opis przebiegu uproszczenia:

Przedsiębiorstwo kolejowe poprzez wypełnienie pola 58b listu przewozowego CIM/pola 66b wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS staje się osobą uprawnioną do korzystania z procedury tranzytu.

Przedsiębiorstwo kolejowe zapewnia oznaczenie przesyłek przewożonych w procedurze tranzytu identyfikatorami z piktogramem, określonym w zał. 10 do PRD. Identyfikatory winny być umieszczone na wagonach lub bezpośrednio na opakowaniach lub kontenerach oraz na liście przewozowym CIM w polu 21/ w polu 20 wspólnego CIM/SMGS. Stosowana może być zamiennie zielona pieczęć zawierająca piktogram.

Urząd celny wyjścia umieszcza symbol T1, T2 lub T2F na arkuszach 1, 2 i 3 listu przewozowego CIM w polu 99/wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS w polu 26 przeznaczonym dla organów celnych.

Zasadą Konwencji o wpt jest, że towary, których przewóz rozpoczyna się w państwie – stronie tej Konwencji, traktowane są jako przewożone w procedurze T1, a symbol T1 nie jest naniesiony w kolejowym liście przewozowym. Jeżeli jednak są to towary unijne przewożone w procedurze T2, urząd celny wyjścia powinien wpisać w ww. dokumenty symbol T2 oraz potwierdzić wpis pieczęcią i podpisem.

Urząd celny wyjścia nie wyznacza terminu na dostarczenie towarów do urzędu celnego przeznaczenia.

W urzędzie celnym wyjścia wszystkie arkusze/egzemplarze kolejowych listów przewozowych są zwracane przedsiębiorstwu kolejowemu. Organ celny wykonuje kserokopie dokumentów wydawanych przedsiębiorstwu kolejowemu i je archiwizuje.

W urzędzie celnym przeznaczenia przedsiębiorstwo kolejowe przedstawia towary oraz arkusze 2 i 3 listu przewozowego CIM.

Urząd celny przeznaczenia poświadcza w polu nr 99 arkusze 2 i 3 listu przewozowego CIM, a następnie zwraca arkusz 2 przedsiębiorstwu kolejowemu oraz zachowuje arkusz nr 3 tego listu. W sytuacji, gdy w polu 99 przedstawionego listu przewozowego CIM brak będzie wolnego miejsca dopuszcza się dokonanie poświadczeń w każdym wolnym polu tych dokumentów.

Kontrola przewozów kolejowych w procedurze tranzytu realizowana jest w państwie przeznaczenia.

UWAGA:

W przypadku przewozu towarów unijnych z Polski do innego miejsca na obszarze Unii Europejskiej przez terytorium państwa – strony Konwencji o wpt pod procedurą wewnętrznego tranzytu unijnego (T2) przedsiębiorstwo kolejowe nie ma obowiązku przedstawiania w urzędzie celnym wyjścia kolejowych listów przewozowych traktowanych jako zgłoszenie do procedury tranzytu oraz nie ma obowiązku umieszczania na nich piktogramu. W takim przypadku przedsiębiorstwo kolejowe ma obowiązek wpisania w kolejowym liście przewozowym symbolu T2. Dla tych sytuacji nie są także wymagane dodatkowe formalności w urzędzie celnym przeznaczenia.

6. Upoważniony nadawca/upoważniony odbiorca w uproszczeniu w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym:

Pozwolenie dla upoważnionego nadawcy lub upoważnionego odbiorcy udzielane jest na podstawie art. 43 lub 44 PRD przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej właściwej ze względu na siedzibę osoby, która ubiega się o wydanie pozwolenia.

a. Upoważniony nadawca:

Pozwolenie dla upoważnionego nadawcy może być udzielone jedynie przedsiębiorstwu kolejowemu.

Upoważniony nadawca powiadamia urząd celny wyjścia o planowanym objęciu towarów procedurą tranzytu w formie określonej w pozwoleniu, np. mailem lub za pośrednictwem faksu. Powiadomienie zawiera: numer i datę, wskazanie urzędu celnego wyjścia, do którego jest kierowane, dane upoważnionego nadawcy, numer i datę pozwolenia na upoważnionego nadawcę, określenie towarów, które będą obejmowane procedurą tranzytu, z uwzględnieniem ich nazwy, ilości oraz masy, datę oraz podpis upoważnionego nadawcy lub osoby, która w imieniu upoważnionego nadawcy przesłała powiadomienie. W przypadku obejmowania towarów procedurą wywozu i następującą po niej procedurą tranzytu, jeżeli przedsiębiorstwo kolejowe upoważni eksportera do przesyłania powiadomienia o tranzycie w imieniu tego przedsiębiorstwa, wówczas zgłaszający w polu 44 zgłoszenia wywozowego dodatkowo wpisuje numer pozwolenia na stosowanie uproszczenia przy objęciu towarów procedurą tranzytu w transporcie kolejowym („3PL14 – Tranzyt CIM/nr pozwolenia dla upoważnionego nadawcy w transporcie kolejowym na liście przewozowym CIM”). Urząd celny wyjścia przekazuje niezwłocznie osobie, która przysłała powiadomienie potwierdzenie zawierające: numer i datę, rozstrzygnięcie o zatrzymaniu towarów w miejscu uznanym w pozwoleniu do czasu przeprowadzenia kontroli, lub zgodę na objęcie towarów procedurą tranzytu. W pozwoleniu organ celny może określić, że nieotrzymanie przez upoważnionego nadawcę w określonym czasie potwierdzenia jest równoznaczne z wydaniem zgody na rozpoczęcie procedury tranzytu. W przypadku obejmowania towarów procedurą wywozu i następującą po niej procedurą tranzytu, jeżeli przedsiębiorstwo kolejowe upoważni eksportera do takiej czynności, komunikat w systemie ECS o zwolnieniu towarów do wywozu stanowi jednocześnie zgodę organu celnego na objęcie towarów procedurą tranzytu. Upoważniony nadawca (lub upoważniony eksporter - w przypadku stosowania procedury wywozu i następującej po niej procedury tranzytu, jeżeli przedsiębiorstwo kolejowe upoważni eksportera do takiej czynności) na arkuszach 1, 2 i 3 listu przewozowego CIM w polu 99 dokonuje adnotacji „procedura uproszczona”. Przedsiębiorstwo kolejowe nie stosuje pieczęci upoważnionego nadawcy.

b. Upoważniony odbiorca:

Pozwolenie dla upoważnionego odbiorcy może być udzielone właściwemu odbiorcy towarów, tj. osobie innej niż przedsiębiorstwo kolejowe.

Upoważniony odbiorca niezwłocznie powiadamia mailem lub faksem urząd celny przeznaczenia właściwy dla miejsca, w którym następuje zakończenie procedury tranzytu, o dostarczeniu towarów do miejsca wskazanego w pozwoleniu. Powiadomienie zawiera: numer i datę, wskazanie urzędu celnego przeznaczenia, do którego jest kierowane, dane upoważnionego odbiorcy, numer i datę pozwolenia na upoważnionego odbiorcę, określenie towarów, które są objęte

procedurą tranzytu, z uwzględnieniem ich nazwy, ilości oraz masy, imię i nazwisko osoby upoważnionej do zdjęcia zamknięć, datę oraz podpis upoważnionego odbiorcy. W przypadku obejmowania towarów następną procedurą celną, lub uregulowania sytuacji prawnej towarów w inny sposób, podstawowym sposobem jest powiadomienie przesłane w tym systemie jako powiadomienie łączne o zamiarze objęcia towarów następną procedurą celną, lub uregulowania sytuacji prawnej towarów w inny sposób, (również poza godzinami pracy organu celnego – na zasadach ogólnych, jeżeli pozwolenie tak stanowi). Urząd celny przeznaczenia przekazuje niezwłocznie upoważnionemu odbiorcy potwierdzenie zawierające: numer i datę, rozstrzygnięcie o zatrzymaniu towarów w miejscu uznanym w pozwoleniu do czasu przeprowadzenia kontroli albo zgodę na wyładunek towarów i usunięcie zamknięć umieszczonych na towarach lub na środkach przewozowych. W pozwoleniu organ celny może określić, że nieotrzymanie przez upoważnionego odbiorcę w określonym czasie potwierdzenia jest równoznaczne z wydaniem zgody na zdjęcie zamknięć. Upoważniony odbiorca zobowiązany jest do przekazania urzędowi celnemu przeznaczenia właściwemu dla miejsca, w którym następuje zakończenie procedury tranzytu, w terminie określonym w pozwoleniu, arkusza 3 listu przewozowego CIM. Upoważniony odbiorca wpisuje adnotację „upoważniony odbiorca – nr pozwolenia” w wolnym miejscu arkusza 2 listu przewozowego CIM i kserokopii arkusza 3 tego listu i przekazuje te dokumenty przewoźnikowi.

III. Sytuacje szczególne:

a. Dosiłacz CIM:

W przypadku wyłączenia podczas transportu z przyczyn technicznych jednego lub kilku wagonów z zestawu wagonów transportujących towary na podstawie jednego listu przewozowego CIM przedsiębiorstwa kolejowe stosują tzw. dosyłacz CIM. W tym celu przedsiębiorstwa kolejowe dysponują następującymi dokumentami towarzyszącymi przesyłce:

- dla całej przesyłki: list przewozowy CIM oraz wykaz wagonowy, z którego zostają skreślone wagony wyłączone,
- dla części przesyłki, która została wyłączona ze składu podstawowego (najczęściej pojedyncze wagony lub małe grupy wagonów): dosyłacz CIM,

W urzędzie celnym przeznaczenia możliwe jest zakończenie procedury tranzytu dla przesyłek częściowych - kserokopia dosyłacza CIM pozostaje w tym urzędzie, a oryginał, po poświadczeniu przez funkcjonariusza w dowolnym miejscu na tym dokumencie, zwracany jest przedsiębiorstwu kolejowemu.

b. Brak obowiązku składania przywózowej deklaracji skróconej (PDS) i wywózowej deklaracji skróconej (WDS) w przypadku przewozu przez granicę próżnych wagonów kolejowych:

PDS lub WDS nie składa się dla próżnych wagonów, o ile z kolejowego listu przewozowego jednoznacznie wynika, że wagony te stanowią środki transportu, a nie towary.

W praktyce sytuację taką można rozpoznać poprzez wystąpienie odpowiedniego kodu widniejącego w kolejowym liście przewozowym:

- 8-cyfrowy kod GNG w polu 15 listu przewozowego SMGS,
- 6-cyfrowy kod NHM (GNG) w polu 23 wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS,
- 6-cyfrowy kod NHM w polu 24 listu przewozowego CIM lub w liście wagonowym CUV.

W liście przewozowym SMGS mogą wystąpić następujące kody GNG:

- 921 00 00, 9921 10 00, 9921 20 00 lub 9921 30 00: dla dwuosioowych próżnych wagonów kolejowych,
- 9922 00 00, 9922 10 00, 9922 20 00 lub 9922 30 00: dla próżnych wagonów kolejowych więcej niż dwuosioowych,
- 9924 00 00: dla wagonów, których przewóz razem z wagonami towarowymi uzasadniony jest względami technicznymi, np. próżne wagony ochronne, wagony sprzęgowe i wagony z czynnym hamulcem.

W przypadku wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS lub w przypadku listu przewozowego CIM albo w liście wagonowym CUV na kody NHM (GNG) składa się 6 pierwszych cyfr kodów używanych dla listu przewozowego SMGS.

IV. Stosowanie Nowego Skomputeryzowanego Systemu Tranzytowego (w Polsce system NCTS2):

W sytuacji przewozu towarów nieuniijnych z zastosowaniem listu przewozowego SMGS, listu przewozowego CIM lub wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS, jeżeli przewoźnik kolejowy nie chce lub nie może zastosować uproszczenia, zgłoszeniem do procedury tranzytu jest komunikat w systemie NCTS2, a przewozowi towarów do miejsca przeznaczenia towarzyszyć będzie Tranzytowy Dokument Towarzyszący (TAD). Osobą uprawnioną do korzystania z procedury tranzytu w systemie NCTS2 może być przewoźnik kolejowy lub inna firma, która złoży zgłoszenie tranzytowe w tym systemie. W takim osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu składa zabezpieczenie na operację tranzytową na zasadach ogólnych.

System NCTS2 może być stosowany w sytuacji, gdy transport towarów dokonywany jest na podstawie listu przewozowego CIM lub wspólnego listu przewozowego CIM/SMGS nawet wtedy, gdy spełnione są warunki do stosowania tego listu jako zgłoszenia tranzytowego. Jako dokument celny przewozowi towarom towarzyszyć będzie TAD. Kolejowy list przewozowy w polu przeznaczonym na dane dot. dokumentów towarzyszących zawiera nr MRN operacji tranzytowej.

V. Kontrola prawidłowości przebiegu uproszczenia:

Kontrola korzystania z procedury tranzytu w formie papierowej (na liście przewozowym CIM) dla towarów przewożonych kolejną realizowana jest przez wskazany w pozwoleniu organ celny i na zasadach określonych w takim pozwoleniu.

Czynności kontrolne organu celnego polegają m.in. na sprawdzaniu listów przewozowych CIM w biurze rachunkowym przedsiębiorstwa kolejowego dla potrzeb rozliczania listów przewozowych CIM. Organ celny może zwrócić się do przedsiębiorstwa kolejowego z wnioskiem o wyjaśnienia sporządzając w tym celu odrębny protokół, w którym biura rachunkowe potwierdzają fakt przyjęcia dokumentów do wyjaśnienia. Biuro rachunkowe przekazuje te dokumenty do swoich jednostek organizacyjnych właściwych dla stacji przeznaczenia. W protokole powinny zostać zawarte wyjaśnienia przedsiębiorstwa kolejowego. W przypadku objęcia towarów następną procedurą celną, lub uregulowania sytuacji prawnej towarów w inny sposób, należy podać nazwę oddziału celnego, w którym miało to miejsce.

Wzór protokołu:

Urząd Celno-Skarbowy	Przedsiębiorstwo kolejowe
Protokół nr	
przekazania kolejowych listów przewozowych wykorzystywanych dla potrzeb unijnej/wspólnej procedury tranzytowej	
Naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego przekazuje dokument przewozowy:	
nazwa	
numer	
data i stacja kolejowa wystawienia	
stacja kolejowa przeznaczenia i data przybycia	
rodzaj i ilość towaru (znaki i numery, numer kontenera, wagonu)	
nadawca przesyłki (nazwa i adres)	
odbiorca przesyłki (nazwa i adres)	
w celu wyjaśnienia nieprawidłowości w zakresie:	
Dodatkowe informacje:	
Data i podpis osoby upoważnionej przez Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego	Data i podpis osoby przyjmującej w przedsiębiorstwie kolejowym
<i>Protokół sporządzony jest w trzech egzemplarzach: jeden dla Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w, dwa dla przedsiębiorstwa kolejowego (jeden do zwrotu do Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w</i>).	
<i>druga strona protokołu</i>	
Przedsiębiorstwo kolejowe	Urząd Celno-Skarbowy

W związku ze stwierdzonymi przez Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego nieprawidłowościami w zakresie procedury tranzytu unijnego/wspólnego przedstawiam poniżej wyjaśnienia w powyższym zakresie:

Data i podpis osoby upoważnionej w
przedsiębiorstwie kolejowym

Urząd Celno-Skarbowy w miejscu przeznaczenia:

Wyjaśnienie stanu faktycznego/potwierdzenie przez urząd celny przeznaczenia:

Data i podpis osoby zdającej
w przedsiębiorstwie kolejowym

Data i podpis osoby upoważnionej
przez Naczelnika Urzędu Celno-
Skarbowego

Jeżeli w terminie 3 miesięcy od daty przekazania tych dokumentów organ celny nie uzyska wystarczających wyjaśnień od biura rachunkowego, lub w ich wyniku stwierdzi, że towar został wydany odbiorcy z pominięciem obowiązków wynikających z przepisów prawa celnego, przekazuje zapytanie i dokumenty do urzędu celnego przeznaczenia celem podjęcia dalszych czynności.

Wzór zapytania:

Urząd Celno-Skarbowy w miejscu przeznaczenia

Zapytanie nr

*dotyczące wiarygodności adnotacji organu celnego na listach przewozowych CIM
wykorzystywanych dla potrzeb unijnej/wspólnej procedury tranzytu*

Nazwa dokumentu przewozowego
Numer dokumentu przewozowego
Data i stacja kolejowa wystawienia
Stacja kolejowa przeznaczenia
Rodzaj i ilość towaru (znaki i numery, numer kontenera, wagonu)
nadawca towaru (nazwa i adres)
odbiorca towaru (nazwa i adres)
uwagi:
Proszę o potwierdzenie zwrotne autentyczności objęcia towarów dozorem celnym.

Data i podpis osoby upoważnionej
przez Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego

Zapytanie sporządza się w dwóch egzemplarzach: jeden przesyłany jest do urzędu celnego przeznaczenia i po potwierdzeniu zwracany do Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w, drugi egzemplarz pozostaje u Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w

druga strona zapytania

Urząd Celno-Skarbowy w miejscu przeznaczenia

W związku z przekazaniem zapytaniem nr dotyczącym wiarygodności adnotacji organu celnego na kolejowych listach przewozowych Urząd Celno-Skarbowy stwierdza, co następuje:

Data i podpis osoby upoważnionej
przez Naczelnika Urzędu Celno-
Skarbowego

Po zakończeniu czynności kontrolnych organ celny zwraca wszystkie dokumenty do biura rachunkowego przedsiębiorstwa kolejowego.

Organy celne nadzorujące biura rachunkowe, z własnej inicjatywy i wrywkowo, przesyłają do odpowiedniego urzędu celnego przeznaczenia zapytanie o potwierdzenie wiarygodności adnotacji celnych na listach kolejowych.

Dodatkowo organy celne nadzorujące biura rachunkowe wrywkowo dokonują kontroli kolejowych listów przewozowych złożonych w archiwum biur rachunkowych tych przedsiębiorstw.

VI. Praktyczne przykłady stosowania uproszczenia:

a. Towary nieunijne przewożone z Rotterdamu (Holandia) do Wiednia (Austria)

Przewoźnik umowy: DB Cargo Rail Nederland NV

Inni przewoźnicy: DB Cargo Rail AG, Rail Cargo Austria AG

Dane dotyczące DB Cargo Rail Nederland NV podano w polu 58a listu przewozowego CIM. Inni przewoźnicy są podani w polu 57 listu przewozowego CIM. Przewoźnik umowy i inni przewoźnicy spełniają warunki do stosowania uproszczeń w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym. DB Cargo Rail Nederland NV może złożyć wniosek o zastosowanie uproszczenia w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym wypełniając pole 58b listu przewozowego CIM.

b. Towary nieunijne przewożone z Rotterdamu (Holandia) do Wiednia (Austria)

Przewoźnik umowy: DB Cargo Rail Nederland NV

Inni przewoźnicy: DB Cargo Rail AG, Rail Express, Rail Cargo Austria AG

Procedura nie ma zastosowania, ponieważ Rail Express nie jest uprawniony do korzystania z uproszczeń w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym. Stosuje się w tym przypadku standardową procedurę tranzytu w systemie NCTS. List przewozowy CIM służy jedynie jako dokument przewozowy.

c. Towary nieunijne przewożone z Rotterdamu (Holandia) do Wiednia (Austria)

Przewoźnik umowy: DB Cargo Rail Nederland NV

Inni przewoźnicy: DB Cargo Rail Nederland NV

Procedura nie ma zastosowania, ponieważ tylko jedno przedsiębiorstwo kolejowe bierze udział w przewozie. Stosuje się standardową procedurę tranzytu w systemie NCTS. List przewozowy CIM służy jedynie jako dokument przewozowy.

d. Towary nieunionijne przewożone z Rotterdamu (Holandia) do Tirany (Albania)

Przewoźnik umowy: DB Cargo Rail Nederland NV

Inni przewoźnicy: DB Cargo Rail AG, Rail Cargo Austria AG, Rail Cargo Hungaria Zrt, Srbija Kargo AD, HSH (koleje albańskie).

Przewoźnik umowy i inni przewoźnicy w Unii Europejskiej spełniają warunki do korzystania z uproszczeń w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym. DB Cargo Rail Nederland NV może złożyć wniosek o zastosowanie uproszczenia w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym wypełniając pole 58b listu przewozowego CIM. Procedura tranzytowa zostaje automatycznie zakończona na granicy serbsko - albańskiej.

e. Towary nieunionijne przewożone z Tirany (Albania) do Rotterdamu (Holandia)

Przewoźnik umowy: HSH (koleje albańskie).

Inni przewoźnicy: Srbija Kargo AD, Rail Cargo Hungaria Zrt, Rail Cargo Austria AG, DB Cargo Rail AG, DB Cargo Rail Nederland NV.

HSH może w imieniu Srbija Kargo AD złożyć wniosek o zastosowanie uproszczenia w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym zaznaczając okienko „tak” w polu 58b listu przewozowego CIM. Pole 58a listu przewozowego CIM zawiera dane dotyczące HSH, a pole 58b listu przewozowego CIM kod UIC odnoszący się do Srbija Kargo AD. Srbija Kargo AD jest osobą uprawnioną do korzystania z procedury tranzytu.

f. Towary nieunionijne przewożone z Rotterdamu (Holandia) do Alessandrii (Włochy)

Przewoźnik umowy: DB Cargo Rail Nederland NV

Inni przewoźnicy: DB Cargo Rail AG, BLS CARGO AG, Mercitalia Rail (MIR), DB CARGO Italia S.R.L.

Dane dotyczące DB Cargo Rail Nederland NV są podane w polu 58a listu przewozowego CIM. Dane innych przewoźników są podane w polu 57 listu przewozowego CIM. Przewoźnik umowy i inni przewoźnicy spełniają warunki do korzystania z uproszczeń w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym. DB Cargo Rail Nederland NV może złożyć wniosek o zastosowanie uproszczenia w procedurze tranzytu w transporcie kolejowym wypełniając pole 58b listu przewozowego CIM.